

Združenie domových samospráv (EIA/SEA)

Od: Združenie domových samospráv (EIA/SEA) <eia@samospravydomov.org>
Odoslané: štvrtok, 10. marca 2022 21:26
Komu: oszp.pn@minv.sk
Kópia: koska@rk-eco.sk; rafaelisova@rk-eco.sk; 'Gabriela Marková'
Predmet: RE: OU-PN-OSZP-2021/005808 (EIA: Trebatice, TZB produkt - areál prevádzky)

Odvolaie voči rozhodnutiu Okresného úradu Piešťany zo zisťovacieho konania č. OU-PN-OSZP-2022/000978-021

Voči rozhodnutiu Okresného úradu Piešťany zo zisťovacieho konania č. OU-PN-OSZP-2022/000978-021 zo dňa 24.01.2022 sa odvolávame nakoľko úrad nesprávne právne aj vecne posúdil skutočnosti rozhodné pre rozhodnutie s ohľadom na pripomienky uplatnené ZDS.

Vyjadrenie k doplňujúcej informácii

Navrhovateľ (jeho zástupca) len vo všeobecnej rovine konštatuje, že mnohé pripomienky a návrhy berie na vedomie; prípadne uvádza, že konkrétnu oblasť bude riešiť. Takéto informácie ZDS považuje za nedostatočné; podľa §29 ods.10 zákona EIA, ktorých účelom je „*objasnenie pripomienok a požiadaviek vyplývajúcich zo stanovísk*“; t.j. poskytnutie takých informácií, ktoré uvedú konkrétne skutočnosti, ktorými sa vysvetlia, doplnia či spresnia pôvodné informácie v zámere spracované na základe štandardnej šablóny podľa prílohy č.8a resp. č.9 zákona EIA. Nie všetky doplňujúce informácie túto charakteristiku spĺňajú. V stručnosti zareagujeme na vyjadrenia navrhovateľa:

- 1) Nie je zrejmé, prečo navrhovateľ pokladá pripomienku za irelevantnú; neposkytuje doplňujúce informácie
- 2) Nie je zrejmé akým konkrétnym spôsobom je pripomienka akceptovaná, t.j. aspoň stručný opis zadržiavania vody a zdôvodnenie či a prečo bude retenčná dlažba použitá. Neposkytuje doplňujúce informácie.
- 3) OK.
- 4) Nie je zrejmé akým konkrétnym spôsobom je pripomienka akceptovaná, t.j. aspoň stručný opis zadržiavania vody a vysvetlenie, aký dopad to má na konkrétne opatrenia navrhované ZDS. Neposkytuje doplňujúce informácie.

Dažďovú kanalizáciu nepovažujeme za optimálne naplnenie environmentálnych záujmov ochrany vôd podľa §5 Vodného zákona; vychádza len zo šablónovitého navrhovanie konkrétneho technického riešenia projektantom bez toho, aby zdôvodnil jeho opodstatnenosť. Vyžaduje si hlbšiu pozornosť.

- 5) OK s tým, že účel pripomienky podľa bodu 3 je odlišný od bodu 5; bod 3 sa zameriava na splnenie povinnosti projektanta k stavebnému konaniu a konkrétnemu návrhu sadových úprav pričom bod 5 je mierený k územnému konaniu ako konceptu využívania územia.
- 6) Nie je uvedené aké environmentálne alternatívy sa zvažujú, prečo sa nezvažuje zelená strecha (v rôznych typoch prevedenia) ako ani na základe akého environmentálneho kritéria bolo zvolené navrhované riešenie. Vyžaduje si bližšie zdôvodnenie.
- 7) Vid' predchádzajúci bod 6).
- 8) Nepostačuje odkaz na odbornú spôsobilosť toho, s kým bude uzavretá zmluva na riešenie odpadov ani odkaz na VZN. Navrhovateľ je povinný mať znalosť o pohybe a spôsobe nakladania odpadov, ktorých je pôvodcom až do momentu ich finálneho zhodnotenia; tejto povinnosti sa nezbavuje ani ju neprenáša na toho, kto mu túto oblasť realizuje. Vyžaduje si hlbšiu pozornosť.
- 9) Pripomienka nesmeruje k náhradnej výsadbe za výrub, ale za širšiu spoločenskú kompenzáciu svojej prítomnosti v obci a zaťaženie obyvateľov svojimi vplyvmi (hoci prípustnými). Súčasne do tohto procesu sa snažíme vtiahnuť obec (ako orgán ochrany prírody, ktorý sa k tomu vyjadruje a aj povoľuje), aby sa na navrhovateľa pozeralo komplexne súčasne ako zaťažiteľa životného prostredia ale súčasne aj toho, kto túto oblasť rieši s rešpektom voči obyvateľom obce. Ide o naštartovanie aplikácie quintuple Helix modelu (https://en.wikipedia.org/wiki/Quadruple_and_quintuple_innovation_helix_framework).
- 10) Absentuje zdôvodnenie, prečo navrhovateľ neuvažuje v uzavretom areáli s umeleckým dielom; nie je jasná príčinná súvislosť. Nie je našim cieľom, aby priemyselný areál bol „galériou“ ale estetizáciou prostredia, ktoré v takomto prípade nemá byť samoúčelné, ale môže podporiť prezentáciu navrhovateľa. V prípade jedného zámeru závodu, ktorý vyrába kovové ploty a gabiony sa dohodlo, že pri vstupe do administratívnej časti bude spracovaná plastika väčšieho kameňa, na ktorom bude z drôtu vymodelovaná postava drotára a

železnými prvkami budú dotvorené reliéfy odkazu na slovenskú krajinu, ktorá je zároveň materiálovou základňou tohto závodu. Detaily plastiky boli zvolené tak, aby sa na tejto plastike použili všetky technologické spracovateľské postupy uplatňované v tomto závode a tak okrem estetickej a marketingovej funkcie (reklamný totem) plní funkciu budovania firemnej kultúry (a teda v konečnom dôsledku aj ekologickej osvety) ale aj slúži na prezentáciu možných technológií spracovania pre klientov. Analógiou by mohla byť plastika slovenského rezbára, ktorá je zhotovená z jednotlivých produktov (paličiek). Jedná sa, samozrejme, len o inšpiráciu a nie o striktnú požiadavku.

- 11) Vzhľadom na nedostatočné vyjadrenie k bodom 2 a 4 nemôžeme za dostatočne zvládnuté považovať ani primeranú aplikáciu odporúčaných opatrení z Adaptačnej stratégie; všetky nami navrhované riešenia sú Adaptačnou stratégiou priamo odporúčané, pričom je na navrhovateľovi aby z odporúčaných opatrení „vyskladal“ funkčné a účinné dielo – súbor adaptačných a mitigačných opatrení. V kontexte uvedeného považujeme za nedostatočné.
- 12) OK.
- 13) Na informácie z externého linku, ktoré sa zameriavajú na technikálie navrhovateľ odpovedal pomerne podrobne a uspokojivo. V tejto časti môžeme konštatovať naplnenie účelu doplňujúcich informácií.

Celkovo, napriek zdaniu kritickosti, pokladáme prístup navrhovateľa za správny, nakoľko sa nevyhýba diskusii a ani nevykazuje znaky arogancie voči verejnosti či životnému prostrediu. Vytýkané nedostatky tak treba zrejme pripísať celkovému celospoločenskému zanedbaniu dôležitosti environmentálnych otázok v praxi ako aj nedostatočné znalosti a skúsenosti odborných profesií ako aj úradníkov. V tomto smere teda vidíme prínos tejto písomnej konzultácie, že iniciuje túto potrebnú diskusiu a tak sa snažíme postupne vyplniť nedostatky v aplikačnej praxi.

Navrhovateľ však nezodpovedal na svoj prístup k napĺňaniu európskym politik (Fit for 55, Európska zelená dohoda) ani k svojej predstave k zelenej transformácii hospodárstva a ako chce k tomu prispieť on. Nie je pravda, že v tomto smere sa má vyjadriť úrad; tieto otázky boli otvorené otázky, ktoré nemajú „správnu odpoveď“; slúžia na predstavenie konceptu a prístupu navrhovateľa k týmto dôležitým témam dneška.

Na základe doplňujúcich informácií je v prípade prezentovaného projektu jasné, že analytická časť je spracovaná podrobne ako z hľadiska projekčno-technického tak aj z hľadiska environmentálneho. Problémom je však aplikácia poznatkov zistených v analytickej časti do praxe (nedostatočné zdôvodnenie niektorých návrhov zmierňujúcich opatrení) či hľadania odpovedí aký celkový prístup k aktuálnej ekologickej kríze zaujať a aplikovať. Toto je však všeobecným stavom spoločnosti (nielen) na Slovensku. Úlohou procesu EIA je však hľadať odpovede a riešenia práve na tieto problémy; tie známe sú už vecou de facto environmentálnych štandardov, ktoré sa na Slovensku zaviedli aj vďaka našim príspevím.

Ak však hovoríme o riešení súčasnej ekologickej krízy a súčasne hľadaní odpovedí na zelenú transformáciu hospodárstva, je to predovšetkým otázka zmeny prístupov a zmýšľania; nie osvedčených technických riešení. Práve preto je potrebná a cenná práve odborná diskusia na tie nejasné a nezodpovedané otázky a problémy.

Vyjdrenie k stanoviskám dotknutých orgánov

Doručené stanoviska dotknutých organizácií (s výnimkou úradu OSZP okresného úradu č. OU-PN-OSZP-2021/006017-006) neobsahujú žiadne vyjadrenie, pripomienku, námietku či návrh, ktorými by sa dosahovalo zlepšenie životného prostredia či predmetného projektu. Obsah doručených stanovísk teda neobsahuje žiadnu informáciu; vzhľadom na prezumpciu súhlasu podľa §29 ods.9 zákona EIA sú tak tieto stanoviská dotknutých orgánov ekvivalentné stavu, keby sa nevyjadrili vôbec. Činnosť týchto úradov je preto nutné zatiaľ chápať výlučne formalisticky; žiadame, aby okresný úrad postupom podľa §32 ods.3 Správneho poriadku vyzval dotknuté organizácie aby sa vyjadrili tak, aby ich vyjadrenie bolo príspevkom k zlepšovaniu životného prostredia či predmetného zámeru. Z tohto dôvodu sa ani nečudujeme, že navrhovateľ k nim neposkytol doplňujúce informácie – nie je totiž na čo reagovať.

Naopak treba pozitívne oceniť ako veľmi dobrú prácu stanovisko OSZP okresného úradu v liste č. OU-PN-OSZP-2021/006017-006 (vysoko kvalitná dokonca v celoslovenskom rozmere – pešťanský okresný úrad v súčasnosti považujeme za najkvalitnejší pre procesy EIA). V tomto liste sa upozorňuje na rôzne právne povinnosti navrhovateľa; preto by sme ocenili doplňujúcu informáciu k tomuto listu. Ak si toto stanovisko prečíta pozorný čitateľ tak zistí veľký súvis a previazanosť so stanoviskom ZDS – úrad odkazuje na všeobecné zákonné požiadavky, pričom ZDS ide v ich kontexte do hĺbky a do širších súvislostí ako aj na ich základe navrhuje konkrétne environmentálne opatrenia.

Pozitívne hodnotenie sa vzťahuje aj na spôsob komunikácie, kedy sa úrad neobmedzuje na (podľa nás nezákonné) reštriktívne uplatňovanie procesných pravidiel správneho konania ale prirodzene komunikuje s účastníkmi konania. Takýto prístup nie je zbytočne byrokratický, stále však spĺňa charakteristiky procesných úkonov podľa Správneho poriadku ako aj zákona EIA a čo je dôležité je prirodzenou aplikáciou Smernice EIA, ktorá je založená na princípoch dobrej správnej praxe; Smernica neurčuje konkrétne postupu ale definuje ciele, ktoré sa majú dosiahnuť a voľbu prostriedkov necháva na úradníkoch, verejnosti a navrhovateľov. Spôsob, aký k tomu pristupujú Piešťany považujeme za primeraný, správny a vzorový aj pre iné úrady po Slovensku.

Vo výsledku tak neboli dostatočne chránené práva a záujmy ZDS tak, ako ich vo svojich vyjadreniach ZDS prezentovalo; navrhovateľ aj úrad mal snahu ZDS „neutralizovať“, t.j. aby to vo výslednom efekte bolo len „štekание psa“ pričom „karavána ide nerušená“ ďalej. Je to pre nás veľmi zvláštne a nepochopiteľné, nakoľko vyjadrenia navrhovateľa sme považovali za konštruktívne a prácu piešťanského úradu za tú najlepšiu na Slovensku.

Ako nesprávne je vyhodnotenie pripomienok, ktoré smerovali k ich uloženiu ako ekologických opatrení do podmienok rozhodnutia podľa §29 ods.13 zákona EIA; úrad ich nesprávne vyhodnotil ako len odporúčacie. Jedná sa o nesprávny výklad – išlo o pripomienky, ktoré smerovali k tomu, aby boli jasne dané podmienky ako konkrétne opatrenia a limity vyplývajúce z našich vyjadrení.

Podľa §59 ods.1 Správneho poriadku odvolací orgán preskúma napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu; ak je to nevyhnutné, doterajšie konanie doplní, prípadne zistené vady odstráni. Vzhľadom na konštatované pochybenia v predmetnom konaní žiadame, aby odvolací orgán napadnuté rozhodnutie zrušil podľa §59 ods.3 Správneho poriadku a vec vrátil na nové zisťovacie konanie. Toto odvolanie má podľa §55 ods.1 Správneho poriadku odkladný účinok.

- Toto vyjadrenie a spôsob ako ho úrad zohľadnil žiadame uviesť v rozhodnutí.
- S podkladmi rozhodnutia žiadame byť oboznámení pred samotným vydaním rozhodnutia a následne sa k nim podľa §33 ods.2 Správneho poriadku vyjadríme.
- Rozhodnutie ako aj ostatné písomnosti žiadame doručovať v zmysle §25a Správneho poriadku do elektronickej schránky nášho združenia na ústrednom portáli verejnej správy slovensko.sk; listiny v papierovej forme nezasilať.
- Toto podanie písomne potvrdíme podľa §19 ods.1 Správneho poriadku cestou elektronickej podateľne na ústrednom portáli verejnej správy slovensko.sk.

ZDS je inštitúciou, ktorá zasvätila svoju činnosť dôslednej ochrane životného prostredia a jeho neustáleho zlepšovania. Snaží sa o faktické zlepšovanie životného prostredia komunikáciou a osvetou medzi všetkými, kto do neho zasahuje ale zasadzuje sa aj o právnu ochranu životného prostredia účasťou v povoľovacích konaniach (<https://opac.crzp.sk/?fn=detailBiblioForm&sid=FD287398550734C849BF16BBBA89>), kde je neštátnym kontrolórom vecnej a právnej správnosti rozhodnutí úradov t.j. aby úrady rozhodovali tak, že ďalší socio-ekonomický rozvoj je v symbióze s rozvojom a ochranou životného prostredia, čím sa snaží o Zelenú transformáciu Slovenska ako súčasť európskej zelenej transformácie ([https://ec.europa.eu/reform-support/what-we-do/green-transition sk](https://ec.europa.eu/reform-support/what-we-do/green-transition_sk))

Zásady Integrity konania ZDS: ZDS primerane aplikuje Odporúčania OECD o verejnej integrite (<https://www.oecd.org/gov/ethics/integrity-recommendation-SVK.pdf>) do svojej činnosti. **ZDS nekupčí so svojim vplyvom žiadnym spôsobom.** Jednoducho povedané:

- a) Ak niekto tvrdí, že Vám vybaví „ústretovosť ZDS“, tak sprostoklame a od takého konania sa rázne dištancujeme.
- b) Ak sa niekto nádeja, že akýmkoľvek zmluvnými vzťahmi s tretími stranami získa „ústretovosť ZDS“, tak si robí falošnú nádej; aj od takého konania sa rázne dištancujeme. Nikdy sme na neho nepristúpili a ani nepristúpime.
- c) Ak sa niekto nádeja, že politickým krytím ministrov, starostov či iných politikov alebo vplyvných osôb si získa nejakú výhodu, tak takéto dohody odmietame a o to dôraznejšie žiadame nezávislé posudzovanie tak, aby ani verejnosť ani životné prostredie nebolo rukojemníkom takejto politicko-biznisovej korupcie. Aj takéto správanie dôrazne odmietame a svojou činnosťou sa proti nemu stavíme.

Environmentálne princípy činnosti ZDS: ZDS je ochotné diskutovať a komunikovať s každým za splnenia štyroch jednoduchých pravidiel:

- 1) Pristupujeme k sebe partnerským spôsobom, so vzájomným rešpektom a vážime si jeden druhého; sme slušní a spoločensky zodpovední.

- 2) Rozprávame sa len o životnom prostredí, ako životné prostredie zlepšiť a ako zvýšiť občiansku participáciu.
- 3) Konáme len na základe práva a zákona (európskeho práva a slovenského práva, ekologické medzinárodné zmluvy), konáme zásadne len zákonným spôsobom a problémy riešime len spôsobmi, ktoré zákony predpokladajú.
- 4) Všetka činnosť ZDS je činnosťou občianskeho aktivizmu v zmysle Stanov ZDS (<https://bit.ly/3sdFgYB>). ZDS neobchoduje ani nepodniká a všetko, čo ZDS v rámci svojej činnosti robí je bezodplatné.

Informácia: Dávame do pozornosti blog predsedu ZDS <https://dennikn.sk/autor/marcelslavik/?ref=in>, v ktorom sa vyjadruje k aktuálnym spoločenským otázkam a činnosti ZDS.

S pozdravom,

--

Združenie domových samospráv

Marcel Slávik, predseda
 sídlo: Rovniankova 14 | P.O.BOX 218 | 851 02 Bratislava
 office: Námestie SNP 13/B | 841 01 Bratislava
 +421 907 901 676
www.samospravydomov.org
www.climaterealityproject.com

From: Gabriela Marková <Gabriela.Markova@minv.sk>

Sent: Monday, November 15, 2021 8:19 AM

To: eia@samospravydomov.org

Subject: Zaslanie podkladov pre vydanie rozhodnutia

Dobrý deň,

V prílohe Vám zasielame podkady pre vydanie rozhodnutia zo zisťovacieho konania k zámeru navrhovanej činnosti „TZB produkt – AREÁL PREVÁDZKY TREBATICE“.

S pozdravom

Mgr. Gabriela Marková

hlavný radca | Okresný úrad Piešťany, odbor starostlivosti o životné prostredie

Krajinská cesta 5053/13 | 921 25 Piešťany | Slovenská republika
 tel.: 033/7330 560

Gabriela.Markova@minv.sk | www.minv.sk